

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิจัยเรื่อง การบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากโครงการชลประทานแม่วัง-กิ้วลม ในครั้งนี้ ได้ทำการศึกษาจากความคิดเห็นของกลุ่มเกษตรกรตัวอย่างที่ทำการเกษตรในเขตพื้นที่ชลประทานของโครงการฯ จำนวน 360 คน ผู้วิจัยได้นำแบบสอบถามที่ได้รับความคิดเห็นชอบจากคณะกรรมการที่ปรึกษาการค้นคว้าแบบอิสระ ออกไปสัมภาษณ์และเก็บข้อมูลด้วยตนเอง ได้ครบตามจำนวนที่กำหนดไว้แล้วนำมาวิเคราะห์ด้วยโปรแกรม SPSS/PC⁺ ผลการวิเคราะห์ได้นำเสนอเป็นตารางประกอบคำบรรยายเป็นขั้นตอน ดังนี้

- 4.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเกษตรกรตัวอย่าง ซึ่งแยกเป็นในข้อมูลด้านสังคม ได้แก่ เพศ อายุ ระดับการศึกษา สถานภาพ และอื่นๆ ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ ได้แก่ จำนวนที่ดิน รายได้ ค่าใช้จ่ายต่างๆ และข้อมูลด้านการกลุ่มฯ
- 4.2 ข้อมูลความร่วมมือของเกษตรกรในการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มฯ ได้แก่ การรับรู้กฎ ระเบียบข้อบังคับต่างๆ
- 4.3 ข้อมูลความร่วมมือของเกษตรกรที่มีต่อกิจกรรมของกลุ่มฯ
- 4.4 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของข้อขัดแย้งและการระงับข้อขัดแย้งต่างๆ ในการใช้น้ำของกลุ่มเกษตรกร
- 4.5 การวิเคราะห์ความแตกต่างระดับการศึกษาและขนาดที่ดินที่ถือครองมีผลต่อการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากโครงการฯ ด้วยไค-สแควร์
- 4.6 การทดสอบสมมติฐานด้วยสหสัมพันธ์
- 4.7 การวิเคราะห์ความสำคัญและความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากโครงการฯ ด้วยพหุคูณถอย

(Multiple regression)

4.1 ข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเกษตรกรตัวอย่าง

4.1.1 ข้อมูลพื้นฐานด้านสังคม

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านสังคมของเกษตรกรผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพในกลุ่มฯ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว และจำนวนแรงงานในครอบครัว ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 จำนวนและร้อยละของเกษตรกรที่ทำการเกษตรในเขตพื้นที่ชลประทานโครงการชลประทานแม่วัง-ก๊วยลม จำแนกตามเพศ อายุ สถานภาพในกลุ่มฯ ระดับการศึกษา จำนวนสมาชิกในครอบครัว และจำนวนสมาชิกวัยแรงงานในครอบครัว

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
1.เพศ		
- ชาย	316	87.8
- หญิง	44	12.2
2.อายุ		
- 20-30ปี	25	6.9
- 31-40ปี	74	20.6
- 41-50ปี	117	32.5
- 51-60ปี	86	23.9
- 61ปีขึ้นไป	58	16.1
3.สถานภาพในกลุ่มฯ		
- เป็นกรรมการ	32	8.9
- เป็นสมาชิก	328	91.1
4.ระดับการศึกษา		
- ไม่ได้เรียน	19	5.3
- เคยเรียนแต่ไม่จบ ป.4	43	11.9
- จบชั้น ป.4	235	65.3
- จบชั้น ป.6	37	10.3
- จบชั้น ม.1-3	18	5.0
- จบชั้น ม.4-6	6	1.7
- อื่นๆ	2	0.6

ตารางที่ 2(ต่อ)

ข้อมูลส่วนบุคคล	ความถี่	ร้อยละ
5.จำนวนสมาชิกในครอบครัว		
- 1-3 คน	116	32.2
- 4-6 คน	227	63.1
- 7-9 คน	17	4.7
6.จำนวนสมาชิกวัยแรงงานในครอบครัว		
- ไม่มีสมาชิกในวัยแรงงาน	20	5.6
- 1-3 คน	279	77.4
- 4-6 คน	60	16.7
- 7-9 คน	1	0.3

(ที่มา: จากการสำรวจข้อมูล สิงหาคม2542)

ตารางที่ 2 พบว่าเกษตรกรที่ทำการเกษตรในเขตพื้นที่ชลประทานของโครงการชลประทานแม่วัง-ก๊วลม เป็นชาย 316 คน หญิง 44 คน คิดเป็นร้อยละ 87.8 และ 12.2 ตามลำดับ และมีอายุจำแนกตามระดับอายุ20-30ปี, 31-40ปี, 41-50ปี, 51-60ปี และตั้งแต่61ปีขึ้นไป จำนวน25, 74, 117, 86 และ58 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 6.9, 20.6, 32.5, 23.9 และ 16.1 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่าเกษตรกรในพื้นที่ชลประทานโครงการชลประทานแม่วัง-ก๊วลมส่วนใหญ่อยู่ในวัยระหว่าง 41-50 ปี ซึ่งมีจำนวน 117 คน ทั้งนี้เพราะว่าสังคมไทยในประมาณ20 ปีที่ผ่านมาเน้นเรื่องการใช้แรงงานในวัยต้น ทำให้คนในรุ่น 20ปีก่อนซึ่งปัจจุบันมีอายุราว40-50ปีทำการเกษตรเป็นหลักเสียส่วนใหญ่ และเป็นที่น่าสังเกตยังพบว่ามีเกษตรกรที่มีอายุ 60 ปีขึ้นไปทำการเกษตรอยู่ ทั้งนี้คงบ่งบอกถึงสภาวะทางสังคมไทยในปัจจุบันเป็นอย่างดีว่า พื้นฐานของการประกอบอาชีพของคนไทยยังต้องอาศัยอาชีพการเกษตรเป็นหลักอยู่

ส่วนสถานภาพของเกษตรกรส่วนใหญ่มีสถานภาพเป็นสมาชิกกลุ่มผู้ใช้น้ำคือมีจำนวน 328 คน คิดเป็นร้อยละ 91.1 ในขณะที่เป็นกรรมการของกลุ่มผู้ใช้น้ำ มีจำนวน 32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9

ส่วนระดับการศึกษา เกษตรกรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาที่ระดับ จบชั้น ป.4 คือ มีจำนวน 235 คน คิดเป็นร้อยละ 65.3 ในขณะที่ไม่ได้เรียนมีจำนวน 19 คน คิดเป็นร้อยละ 5.3 และจบระดับปวช.-ปริญญาตรีมีเพียง 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.6 และที่เคยเรียนแต่ไม่จบชั้น ป.4 จำนวน 43 คน คิดเป็นร้อยละ 11.9 และที่จบชั้นป.6/ม.1-3/ม.4-6 เท่ากับ 37, 18 และ 6 คน คิดเป็นร้อยละ 10.3, 5.0 และ 1.7 ตามลำดับ และเป็นที่น่าสังเกตว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีระดับการศึกษาอยู่ที่ระดับ

ประถม 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะการศึกษาในอดีตภาคบังคับของการศึกษาระดับประถม 4 หรือไม่มีความต้องการใช้แรงงานในครัวเรือนในสมัยก่อนมีมาก

จำนวนสมาชิกในครอบครัวของเกษตรกรในเขตพื้นที่ชลประทานของโครงการชลประทานแม่วัง-กิ้วลม ส่วนใหญ่มีจำนวนสมาชิกในครัวเรือนอยู่ระหว่าง 4-6 คน จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 63.1 และมีจำนวนสมาชิกอยู่ระหว่าง 1-3 คน และ 7-9 คน จำนวน 116 คน และ 17 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2 และ 4.7 ตามลำดับ

โดยทั้งนี้จำนวนสมาชิกในครอบครัวที่อยู่ในวัยแรงงาน (15-55 ปี) ส่วนใหญ่ในแต่ละครอบครัวจะมีสมาชิกที่อยู่ในวัยแรงงานที่ (จำนวน 1-3 คน) จำนวน 279 คน คิดเป็นร้อยละ 77.4 และในครอบครัวที่มีสมาชิกในวัยแรงงาน (จำนวน 7-9 คน) มีจำนวนเพียง 1 คน และในครอบครัวที่ไม่มีจำนวนสมาชิกที่อยู่ในวัยแรงงานและที่มีจำนวนสมาชิกในวัยแรงงาน (จำนวน 4-6 คน) มีจำนวน 20 และ 60 คน คิดเป็นร้อยละ 5.6 และ 16.7 ตามลำดับ

เป็นที่น่าสังเกตในเรื่องของจำนวนสมาชิกในครัวเรือนในวัยแรงงานแต่ละครัวเรือนจะมีสมาชิกที่อยู่ในวัยแรงงานเพียง 1-3 คน ทั้งนี้เนื่องจากสาเหตุการอพยพย้ายถิ่นฐานการทำงานจากภาคการเกษตรไปสู่ภาคอุตสาหกรรม หรือในด้านการบริการต่างๆ ทำให้แรงงานในชนบทได้อพยพเข้าสู่ในเมืองใหญ่ เช่น กรุงเทพมหานคร เชียงใหม่ เป็นต้น เป็นเหตุทำให้แรงงานในครัวเรือนลดลงด้วย นอกจากนี้ยังมีประเด็นในเรื่องการศึกษา ซึ่งในปัจจุบันเกษตรกรต้องการให้บุตรหลานมีการศึกษาที่สูง โดยเฉพาะระดับมัธยมศึกษา อาชีวศึกษา ปริญญาตรี เป็นเหตุทำให้ปริมาณแรงงานในครัวเรือนลดลงด้วย นอกจากนี้จากนโยบายการวางแผนครอบครัวของรัฐ ทำให้จำนวนประชากรที่เพิ่มขึ้นแต่ละครัวเรือนลดลงด้วย ซึ่งจากในอดีตที่แต่ละครัวเรือนมีจำนวนประชากร 5-10 คน ปัจจุบันลดลงเหลือเพียงครอบครัวละ 2-4 คน (โฆษิต ปันเปี่ยมรัมย์, 2534)

4.1.2 ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจ

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานของเกษตรกรด้านเศรษฐกิจ จำแนกเป็นจำนวนที่ดิน ลักษณะการเพาะปลูก รายได้ ค่าใช้จ่าย การกู้ยืม ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 ข้อมูลพื้นฐานด้านเศรษฐกิจของเกษตรกรในพื้นที่ชลประทานในเขตโครงการชลประทานแม่วัง-กวิกรม

รายการ	เกษตรกรในพื้นที่ชลประทาน (N=360)	
	จำนวน	ร้อยละ
1.จำนวนที่ดินทำการเกษตร		
- ไม่มี	1	0.3
- ต่ำกว่า 3 ไร่	94	26.1
- 3-5 ไร่	114	31.7
- 6-10 ไร่	105	29.2
- มากกว่า 10 ไร่	46	12.7
2.ลักษณะการถือครองที่ดิน		
- เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง	170	47.2
- เช่าผู้อื่น	38	10.6
- ผู้อื่นให้ทำโดยไม่เสียค่าเช่า	152	42.2
3.ลักษณะการทำการเกษตรประเภทหลัก		
- ปลูกพืชเศรษฐกิจตามฤดูกาล(ทำนา)	352	97.8
- ปลูกไม้ผลยืนต้น (ทำสวนผลไม้)	4	1.1
- อื่นๆ	4	1.1
4.ลักษณะการทำการเกษตรประเภทรอง		
- ปลูกพืชตามความต้องการของตลาด	292	81.1
- ปลูกพืชสวนครัว	31	8.7
- อื่นๆ	37	10.2
5.รายได้จากการทำการเกษตร(ทั้งประเภทหลักและรอง)		
- ต่ำกว่า 1,000 บาท	31	8.6
- 1,001-5,000 บาท	96	26.7
- 5,001-10,000 บาท	76	21.1
- 10,001-15,000 บาท	89	24.7

ตารางที่ 3 (ต่อ)

รายการ	เกษตรกรในพื้นที่ชลประทาน (N=360)	
	จำนวน	ร้อยละ
- 15,001-20,000 บาท	36	10.0
- มากกว่า20,000 บาท	32	8.9
6.รายได้นอกภาคการเกษตร		
- ต่ำกว่า 1,000 บาท	24	6.7
- 1,001-5,000 บาท	193	53.6
- 5,001-10,000 บาท	70	19.4
- 10,001-15,000 บาท	30	8.3
- 15,001-20,000 บาท	26	7.3
- มากกว่า20,000 บาท	17	4.7
7.สมาชิกในครอบครัวมีรายได้จากนอกภาคการเกษตรจาก		
- รับจ้างแรงงานทั่วไป	257	71.4
- ค้าขายเล็กๆน้อยๆ	50	13.9
- ได้จากคนในครอบครัวส่งมาให้	53	14.7
8.ค่าใช้จ่ายในการทำการเกษตรจำนวน		
- ต่ำกว่า 500 บาท	18	5.0
- 501-1,500 บาท	113	31.3
- 1,501-3,000 บาท	173	48.1
- 3,001-4,500 บาท	33	9.2
- มากกว่า 4,500 บาท	23	6.4
9.ค่าใช้จ่ายในการทำการเกษตรมาจากแหล่งใด		
- เงินทุนส่วนตัว	105	29.2
- กู้ยืม	45	12.5
- ทั้งเงินทุนส่วนตัวและกู้ยืม	210	58.3
10.แหล่งกู้ยืมเงินมาจาก		
- ญาติและเพื่อนบ้าน	25	9.8
- นายทุนท้องถิ่น	27	10.6
- สถาบันการเงิน(รทส.)	203	79.6

ตารางที่ 3 พบว่าเกษตรกรในเขตพื้นที่ชลประทานของโครงการชลประทาน แม่วัง-กิ้วลม ในจำนวนกลุ่มเกษตรกรตัวอย่างมีจำนวนพื้นที่ที่ทำการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 3-5 ไร่ คือ มีจำนวน 114 คน คิดเป็นร้อยละ 31.7 และมีเพียง 1 คนที่ไม่มีที่ทำการเกษตรคิดเป็นร้อยละ 0.3 และมีที่ทำการเกษตรต่ำกว่า 3 ไร่ และอยู่ระหว่าง 6-10 ไร่ และมีมากกว่า 10 ไร่ จำนวน 94, 105, 46 คิดเป็นร้อยละ 26.1, 29.2, 12.7 ตามลำดับ และทั้งนี้สามารถจำแนกเป็นไปตามลักษณะการถือครองที่ดิน โดยส่วนใหญ่เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเอง จำนวน 170 คน คิดเป็นร้อยละ 47.2 รองลงมาคือผู้อื่นให้ทำโดยไม่เสียค่าเช่า มีจำนวนถึง 152 คน คิดเป็นร้อยละ 42.2 และทำการเช่าผู้อื่น มีจำนวน 38 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6

เป็นที่น่าสังเกตในประเด็นที่ว่า การทำการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่ จำนวน 152 คน หรือร้อยละ 42.2 ทำการเกษตรโดยที่ไม่ได้เป็นกรรมสิทธิ์ของตนเองในที่ทำกินแต่ผู้อื่นให้ทำโดยไม่เสียค่าเช่า ในประเด็นนี้อาจเป็นไปได้ที่เจ้าของที่นาไม่ยากให้พื้นที่นาของตนกว้างว่างเปล่า จึงได้ทำการตกลงกับเกษตรกรผู้ทำการเพาะปลูก โดยมีการแบ่งปันผลประโยชน์กันอย่างเข้าใจกันทั้งสองฝ่าย ซึ่งลักษณะการว่าจ้างทำการเพาะปลูกในลักษณะนี้จะพบมากในสังคมชนบทในภาคเหนือเป็นจำนวนมาก

โดยทั้งนี้ลักษณะการทำการเกษตรประเภทหลักของกลุ่มเกษตรกรตัวอย่าง ส่วนใหญ่ทำการปลูกพืชเศรษฐกิจตามฤดูกาล(โดยเฉพาะการทำนา) มีจำนวนสูงถึง 352 คน คิดเป็นร้อยละ 97.8 และทำการปลูกพืชไม่ผล(ทำสวนผลไม้) และอื่นๆเช่น การทำบ่อเลี้ยงปลา จำนวนอย่างละเท่ากันคือ 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 ส่วนลักษณะการทำการเกษตรประเภทรอง ส่วนใหญ่เกษตรกรปลูกพืชตามความต้องการของตลาดเช่น การปลูกถั่ว หอม กระเทียม มีจำนวนถึง 292 คน คิดเป็นร้อยละ 81.7 ปลูกพืชสวนครัวมีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.7 และทำการปลูกพืชอื่นๆ เช่น ปลูกสับปะรด ขุดมัน มีจำนวน 37 คน คิดเป็นร้อยละ 10.2 เป็นที่สังเกตว่าการทำการเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่จะทำการทำนาทั้งนี้เนื่องจากการเกษตรกรคิดว่าการทำนาเป็นการลงทุนที่ต่ำ ไม่จำเป็นต้องดูแลรักษามากเหมือนการทำสวนผลไม้ อีกทั้งในการส่งเสริมการเกษตรในพื้นที่โครงการชลประทาน แม่วัง-กิ้วลม เท่าที่สังเกตยังไม่พบหน่วยงานไม่ว่าภาครัฐหรือเอกชนมาให้การสนับสนุนในการส่งเสริมการเกษตร จะมีแต่เพียงตลาดของการปลูกหอม และกระเทียมที่เกษตรกรให้ความสนใจมากในการทำการเกษตรประเภทรอง ทั้งนี้มีตลาดรองรับ และตัวเกษตรกรสามารถมีอำนาจในการต่อรองราคาได้ เนื่องจากมีการรวมกลุ่มกัน

ส่วนรายได้ของครอบครัวเกษตรกรที่ทำการเกษตรทั้งประเภทหลักและประเภทรองนั้น ส่วนใหญ่เกษตรกรมีรายได้อยู่ระหว่าง 1,001-5,000 บาทมีจำนวน 96 คน คิดเป็นร้อยละ 26.7 มีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท มีจำนวน 31 คน คิดเป็นร้อยละ 8.6 และมีรายได้มากกว่า 20,000 บาทมีจำนวน

32 คน คิดเป็นร้อยละ 8.9 และมีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท/10,001-15,000 บาท/15,001-20,000 บาท จำนวน 76, 89, 36 คน คิดเป็นร้อยละ 21.1, 24.7, 10.0 ตามลำดับ

และสำหรับรายได้ของครอบครัวเกษตรกรในพื้นที่ที่ได้รับจากการประกอบอาชีพอื่นๆ ที่อยู่นอกภาคการเกษตรนั้น ส่วนใหญ่ได้มาจากการรับจ้างแรงงานทั่วไป มีจำนวนถึง 257 คน คิดเป็นร้อยละ 71.4 นอกจากนั้นได้จากการค้าขายเล็กๆ น้อยๆ และได้รับจากคนในครอบครัวที่ทำงานที่อื่นส่งมาให้ โดยมีจำนวน 50, 53 คน คิดเป็นร้อยละ 13.9, 14.7 ตามลำดับ โดยทั้งหมดนี้มีรายได้ของครอบครัวที่ได้จากนอกภาคการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ระหว่าง 1,001-5,000 บาท มีจำนวน 193 คน คิดเป็นร้อยละ 53.6 โดยมีรายได้ต่ำกว่า 1,000 บาท จำนวน 24 คน คิดเป็นร้อยละ 6.7 และมีรายได้มากกว่า 20,000 บาท มีจำนวน 17 คน คิดเป็นร้อยละ 4.7 และมีรายได้อยู่ระหว่าง 5,001-10,000 บาท/10,001-15,000 บาท/15,001-20,000 บาท จำนวน 70, 30, 26 คน คิดเป็นร้อยละ 19.4, 8.3, 7.2 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่าเกษตรกรมีรายได้ทั้งจากภาคการเกษตรและนอกภาคการเกษตรจะอยู่ในเกณฑ์ระหว่าง 1,001-5,000 บาท

เป็นที่น่าสนใจอีกประการหนึ่งว่ารายได้ทั้งภาคเกษตรและนอกภาคการเกษตรของเกษตรกรนั้นจะอยู่ระหว่าง 1,001-5,000 บาท เป็นไปได้ว่าจำนวนรายได้ของเกษตรกรนั้นมีความสัมพันธ์กับจำนวนที่ดินที่เกษตรกรถือครอง ทั้งนี้เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่มีพื้นที่ถือครองเพียง 1-3 ไร่ต่อครัวเรือน จึงทำให้รายได้ของเกษตรกรอยู่ในเกณฑ์ดังกล่าว

สำหรับค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการทำการเกษตรของเกษตรกรส่วนใหญ่เสียค่าใช้จ่ายอยู่ในเกณฑ์ร้อยละ 1,501-3,000 บาท จำนวน 173 คน คิดเป็นร้อยละ 48.1 โดยมีเกษตรกรที่เสียค่าใช้จ่ายในการทำการเกษตรร้อยละ ต่ำกว่า 500 บาท มีจำนวนเพียง 18 คน คิดเป็นร้อยละ 5.0 และมีจำนวนเกษตรกรที่เสียค่าใช้จ่ายในการทำการเกษตรร้อยละ 501-1,500 บาท/3,01-4,500 บาท แลมากกว่าร้อยละ 4,500 บาท จำนวน 113, 33, 23 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4, 9.2, 6.4 ตามลำดับ และโดยทั้งหมดนี้ค่าใช้จ่ายต่างๆ ของเกษตรกรส่วนใหญ่มาจากทั้งเงินทุนส่วนตัวและกู้ยืม จำนวน 210 คิดเป็นร้อยละ 58.3 มีเพียง 45 คน ที่มาจากการกู้ยืมอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 12.5 และอีกจำนวน 105 คนที่ค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการทำการเกษตรนั้นมาจากเงินทุนส่วนตัวเพียงอย่างเดียว คิดเป็นร้อยละ 29.2 และจากจำนวนเกษตรกรที่ทำการเกษตรโดยค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการทำการเกษตรที่มาจากเงินทุนส่วนตัวและเงินกู้ยืม หรือที่มาจากกู้ยืมอย่างเดียวจำนวน 255 คนนั้นแหล่งเงินกู้ยืมส่วนใหญ่เกษตรกรกู้ยืมเงินมาจากสถาบันการเงิน (รทส.) มีจำนวนถึง 203 คน คิดเป็นร้อยละ 79.6 และจากญาติและเพื่อนบ้าน และนายทุนท้องถิ่นจำนวน 25 และ 27 คน คิดเป็นร้อยละ 9.8, 10.6, ตามลำดับ

ในประเด็นค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการทำการเกษตรส่วนใหญ่อยู่ในเกณฑ์ 1,501-3,000 บาท นั้น เป็นไปได้ว่าค่าใช้จ่ายต่างๆ ในการทำการเกษตรนั้นมีความสัมพันธ์กับขนาดที่ดินที่ทำการเกษตร ทั้ง

นี้ถ้าเกษตรกรรายใดมีที่ทำกินมากย่อมเสียค่าใช้จ่ายในการทำการเพาะปลูกมาก ไม่ว่าจะเป็ค่าเตรียมแปลง ค่าพันธุ์ข้าว ค่าปุ๋ย และค่าต่างๆ และสำหรับประเด็นที่เกษตรกรกู้ยืมเงินในการทำการเกษตรนั้น อาจเป็นไปได้เพราะพืชภัยเศรษฐกิจของประเทศ ที่ทำให้ราคาพืชผลทางการเกษตรลดลง แต่ราคาของใช้ เครื่องมือต่างๆ ปุ๋ย มีราคาสูงขึ้น จึงทำให้เกษตรกรจำเป็นต้องกู้เงินมาลงทุน

4.1.3 ข้อมูลพื้นฐานด้านกลุ่มเกษตรกร

การวิเคราะห์ข้อมูลพื้นฐานด้านกลุ่มเกษตรกร จำแนก เป็น การรับทราบการประชุม ความถี่ในการเข้าประชุม ด้านข้อมูลข่าวสาร แหล่งข้อมูลข่าวสารต่างๆ

ตารางที่ 4 ข้อมูลพื้นฐานด้านกลุ่มเกษตรกรในเขตพื้นที่ชลประทานของโครงการชลประทานแม่วัง-ก๊วลม

รายการ	เกษตรกรในพื้นที่ชลประทาน (N=360)	
	จำนวน	ร้อยละ
1.การรับทราบการประชุมกลุ่มฯ		
- ไม่ทราบ	51	14.2
- ทราบ	309	85.8
2.การเข้าร่วมประชุมกลุ่มฯ		
- ไม่เคยเข้าร่วม	53	15.6
- ไปร่วมบ้างบางครั้ง	151	41.9
- ไปร่วมทุกครั้ง	152	42.2
- อื่นๆ	4	1.1
3.การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการส่งน้ำและการเกษตร		
- ไม่เคยได้รับ	40	11.2
- ได้รับบ้าง	143	39.6
- ได้รับทุกครั้ง	177	49.2
4.แหล่งข้อมูลข่าวสารที่ได้รับ		
- จากทางราชการ	99	27.5
- จากทางกลุ่มผู้ใช้น้ำ	111	31.0
- จากเพื่อนบ้าน	68	18.9
- วิทยุหอกระจายข่าว	80	22.1
- อื่นๆ	2	0.5

ตารางที่ 4 พบว่าในการประชุมกลุ่มของเกษตรกรส่วนใหญ่ทราบว่ามีการประชุม โดยมีจำนวน ถึง 309 คน คิดเป็นร้อยละ 85.8 และมีจำนวนที่ไม่ทราบว่ามีการประชุม จำนวน 51 คน คิดเป็นร้อยละ 14.2 สำหรับการเข้าร่วมการประชุม พบว่าไปร่วมทุกครั้งกับไปร่วมบ้างบางครั้งมีจำนวนใกล้เคียงกันคือ 152 คนและ 151 คน คิดเป็นร้อยละ 42.2 และ 41.9 ตามลำดับ โดยทั้งนี้ที่มีไม่เคยเข้าร่วมเลย 53 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6 และอื่นๆ คือไปร่วมแต่ไม่ครบกำหนด มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 เป็นที่น่าสังเกตอีกประการหนึ่งว่า จำนวนเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมประชุมกลุ่มกับจำนวนเกษตรกรที่ไม่ทราบว่ามีการประชุมกลุ่มมีจำนวนร้อยละใกล้เคียงกัน เป็นไปได้ว่าเกษตรกรที่ไม่เข้าร่วมประชุมกลุ่ม เป็นเพราะไม่ทราบว่ามีการประชุมกลุ่ม หรือไม่ก็เกษตรกรบางรายคิดว่าการประชุมนั้นไม่มีความสำคัญจึงไม่เข้าร่วม

สำหรับการรับรู้ข้อมูลข่าวสารในด้าน การส่งน้ำและด้านการเกษตรและเทคโนโลยีต่างๆ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ได้รับรู้ข้อมูลข่าวสารทุกครั้ง จำนวน 177 คน คิดเป็นร้อยละ 49.2 แสดงให้เห็นว่าเกษตรกรเองมีความสนใจในข้อมูลข่าวสารด้านการจัดสรรน้ำและด้านอื่นๆพอควร เพราะเกษตรกรเองมีความประสงค์ต้องการให้ได้ผลผลิตอย่างเต็มที่ เกษตรกรได้รับข้อมูลบ้างจำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 39.6 และที่ไม่เคยได้รับข้อมูลข่าวสารมีจำนวน 40 คน คิดเป็นร้อยละ 11.2 โดยทั้งนี้แหล่งข้อมูลที่เกษตรกรได้รับส่วนใหญ่มาจาก ทางกลุ่มของเกษตรกรผู้ใช้น้ำด้วยกันเอง จำนวน 112 คน คิดเป็นร้อยละ 40.0 แสดงให้เห็นถึงว่าในสังคมชนบทยังเป็นสังคมที่มีการพึ่งพากันอยู่ ไม่เหมือนสังคมในเมืองที่ต่างเอาใจเปรียบเห็นประโยชน์ส่วนตัวเป็นใหญ่ และจากทางราชการ,เพื่อนบ้าน ,หอกระจายข่าว,อื่นๆเช่นจากวารสาร จำนวน 99, 68, 80, 2 คน คิดเป็นร้อยละ 27.5, 18.9, 22.1, 0.5 ตามลำดับ เป็นที่น่าสังเกตว่าเกษตรกรที่ทราบข้อมูลข่าวสารด้านต่างๆที่ได้รับจากวารสารหรือสิ่งตีพิมพ์มีจำนวนน้อยมาก ทั้งนี้เป็นเพราะเกษตรกรในพื้นที่ไม่ได้ให้ความสนใจเกี่ยวกับวารสารหรือสิ่งตีพิมพ์เพราะคิดว่าเป็นการเสียเวลาในการศึกษาข้อมูลต่างๆ

จากข้อมูลพื้นฐานทั้งทางด้านสังคม เศรษฐกิจและข้อมูลพื้นฐานของกลุ่มเกษตรกร ทำให้ทราบถึงสภาพและลักษณะการใช้น้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากโครงการชลประทานแม่วัง-กัวลมคือ เกษตรกรส่วนใหญ่ที่ทำการเกษตรในเขตชลประทานมีอายุเฉลี่ยอยู่ระหว่าง 40-50 ปี ส่วนใหญ่จะทำงานเป็นพี่หลัก และปลูกถั่วและกระเทียมเป็นพืชรองทั้งนี้เป็นเพราะมีตลาดคอยรองรับผลผลิตจึงทำให้เกษตรกรปลูกถั่วและกระเทียมมาก รายได้ส่วนใหญ่จะยังแปรผันตามกับจำนวนพื้นที่ที่เกษตรกรถือครอง มีพื้นที่มากก็มีรายได้มาก มีพื้นที่น้อยรายได้น้อย ส่วนใหญ่มีพื้นที่กันเฉลี่ย 3-5 ไร่ มีรายได้เฉลี่ย 1,500-5,000 บาท/ปี สภาพการใช้น้ำยังต้องอาศัยระบบชลประทานจากโครงการชลประทานแม่วัง-กัวลม โดยอาศัยน้ำที่ส่งมาตามระบบชลประทาน แต่ก็เกิดข้อขัดแย้งกันบาง เพราะเกษตรกรบางส่วนไม่ได้ให้ความร่วมมือกับทางกลุ่ม อีกทั้งปัญหาระบบชลประทานของโครง

การฯสภาพคล่องและอาคารต่างๆมีสภาพชำรุดเสียหาย ทำให้เป็นอุปสรรคต่อการส่งน้ำ ซึ่งเกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการให้มีการปรับปรุงระบบชลประทานให้ดีขึ้น

4.2 ข้อมูลความร่วมมือของเกษตรกรในด้านกฎ ระเบียบ การประชุมของกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลความร่วมมือของเกษตรกรในด้านกฎ ระเบียบ การประชุมของกลุ่มในการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากโครงการชลประทานแม่วัง-ก๊วลม จำแนกตามการรับรู้กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆของกลุ่ม ได้แก่ การเลือกกรรมการกลุ่ม การกำหนดข้อบังคับต่างๆตลอดจนบทลงโทษ

ตารางที่ 5 ข้อมูลด้านความร่วมมือของเกษตรกรในด้านกฎ ระเบียบ การประชุมกลุ่ม ในการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากโครงการชลประทานแม่วัง-ก๊วลม

รายการ	เกษตรกรในพื้นที่ชลประทาน (N=360)	
	จำนวน	ร้อยละ
1.การคัดเลือกคณะกรรมการกลุ่มผู้ใช้น้ำ		
- ไม่ทราบ	59	16.4
- ทราบ โดยการออกเสียง	269	74.7
- ทราบ โดยหน่วยงานราชการแต่งตั้ง	28	7.8
- อื่นๆ	4	1.1
2.การเข้าร่วมในการเลือกคณะกรรมการ		
- ไม่เคยไป	56	15.9
- ไปบางครั้ง	147	40.8
- ไปทุกครั้ง	156	43.3
3.ความสำคัญในการเลือกคณะกรรมการ		
- ไม่มีความสำคัญ ไม่จำเป็นต้องไปร่วม	39	15.6
- มีความสำคัญ ต้องไปร่วม	321	84.4
4.ความสำคัญในการทราบกฎข้อบังคับต่างๆของกลุ่มฯ		
- ไม่ทราบเลย	56	15.6
- ทราบเป็นบางข้อ	175	48.6
- ทราบดีทุกข้อ	129	35.8
5.กฎระเบียบข้อบังคับต่างๆใครเป็นผู้กำหนด		
- ไม่ทราบ	44	12.2

ตารางที่ 5(ต่อ)

รายการ	เกษตรกรในพื้นที่ชลประทาน (N=360)	
	จำนวน	ร้อยละ
- ทางราชการเป็นผู้กำหนด	60	16.7
- ทางกลุ่มเป็นผู้กำหนด	161	44.7
- ทั้งราชการและกลุ่มร่วมกันกำหนด	95	26.4
6.ความน่าเชื่อถือของกฎข้อบังคับต่างๆ		
- ไม่น่าเชื่อถือเลยสักข้อ	10	2.8
- น่าเชื่อบ้างแต่ไม่ทุกข้อ	153	42.5
- น่าเชื่อถือพร้อมที่จะปฏิบัติ	196	54.4
- อื่นๆ	1	0.3
7.บทลงโทษในการปรับสินไหม		
- เคยถูกปรับ	33	9.2
- ไม่ถูกปรับหรือลงโทษ	327	90.8
8.ความเหมาะสมของบทลงโทษและค่าปรับ		
- เหมาะสมดีแล้วทุกข้อ	263	73.1
- รุนแรงไปควรลดหย่อนโทษ	66	18.3
- เบาเกินไปควรเพิ่มบทลงโทษ	22	6.4
- อื่นๆ	9	2.2

ตารางที่ 5 ข้อมูลด้านความร่วมมือของเกษตรกรที่มีต่อกลุ่มฯ ในด้านการคัดเลือก

คณะกรรมการของกลุ่ม พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ทราบ ว่าทางกลุ่มออกเสียงลงคะแนนเลือกคณะกรรมการ มีจำนวน 269 คน คิดเป็นร้อยละ 74.7 เกษตรกรที่ไม่ทราบเลยว่ามีกรรมการคัดเลือกคณะกรรมการ มีจำนวน 59 คน คิดเป็นร้อยละ 16.4 และทราบว่าทางหน่วยงานราชการได้ทำการแต่งตั้งคณะกรรมการ มีจำนวน 28 คน คิดเป็นร้อยละ 7.8 และทราบว่ามีการแต่รู้วิธีการแต่งตั้ง จำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ 1.1 และในการคัดเลือกคณะกรรมการ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ไปเลือกทุกครั้ง จำนวน 156 คน คิดเป็นร้อยละ 43.3 ไม่เคยไปร่วมในการเลือกตั้งมีจำนวน 56 คน คิดเป็นร้อยละ 15.9 และไปร่วมในการเลือกตั้งในบางครั้งมีจำนวน 147 คน คิดเป็นร้อยละ 40.8 และยังพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในการเลือกตั้งคณะกรรมการกลุ่ม โดยมีความสำคัญต้องไปร่วม มีจำนวนถึง 321 คน คิดเป็นร้อยละ 84.4 และไม่มีความสำคัญไม่จำเป็นต้องไปร่วมงาน มีจำนวน 39 คน คิดเป็นร้อยละ 15.6 จากประเด็นนี้เป็นที่น่าสังเกตว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ให้ความสำคัญในกิจ

กรรมกลุ่มทั้งนี้เพราะเกษตรกรเองได้รับคำชี้แจงจากหน่วยงานทางราชการชี้ให้เห็นความสำคัญต่างๆในการรวมกลุ่ม และการใช้น้ำร่วมกัน

สำหรับข้อบังคับควบคุมหมายต่างๆของกลุ่มมีเพียง 56 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 15.6 ที่ไม่ทราบกฎข้อบังคับต่างๆในการใช้น้ำของกลุ่ม ส่วนใหญ่จะทราบเป็นบางข้อ มีจำนวน 175 คน คิดเป็นร้อยละ 48.6 และทราบดีทุกข้อมีจำนวน 129 คน คิดเป็นร้อยละ 35.8 และทั้งนี้ ส่วนใหญ่ทราบว่าทางกลุ่มเป็นผู้กำหนดกฎข้อบังคับต่างๆ มีจำนวน 161 คน คิดเป็นร้อยละ 44.7 และที่ไม่ทราบเลยว่ากฎข้อบังคับต่างๆใครเป็นผู้กำหนดนั้นมีจำนวนถึง 44 คน คิดเป็นร้อยละ 12.2 ส่วนที่ทราบว่าทางราชการและกลุ่มร่วมกันกำหนดมีจำนวน 95 คน คิดเป็นร้อยละ 26.4 และที่ทราบว่าทางราชการเป็นผู้กำหนดให้มีจำนวน 60 คน คิดเป็นร้อยละ 16.7

ทั้งนี้จากกฎข้อบังคับต่างๆไม่ว่าจะเป็นทางราชการกำหนด ทางกลุ่มกำหนด หรือทั้งทางราชการและทางกลุ่มร่วมกันกำหนดให้ นั้น พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ให้ความเชื่อถือและพร้อมที่ปฏิบัติตามกฎข้อบังคับทุกอย่าง จำนวน 196 คน คิดเป็นร้อยละ 54.4 ทั้งนี้เพราะเกษตรกรเอง มีเพียง 10 คนหรือคิดเป็นร้อยละ 2.8 ที่ไม่เชื่อถือกฎข้อบังคับต่างๆ และมีจำนวน 153คน หรือร้อยละ42.5ที่เชื่อถือบ้างแต่ไม่ทุกข้อ คือเชื่อถือกฎบางข้อ แต่ก็ยังมีบางข้อที่ไม่ปฏิบัติตาม และอีก 1คนร้อยละ0.3 ที่เชื่อถือแต่ไม่ปฏิบัติตามเลยสักข้อ

สำหรับบทลงโทษต่างๆที่ทางคณะกรรมการพิจารณา เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นว่าเหมาะสมดีแล้วทุกข้อ จำนวน 263 คน คิดเป็นร้อยละ 73.1 และคิดว่าบทลงโทษนั้นรุนแรงไปควรลดหย่อนโทษลง จำนวน 66 คน คิดเป็นร้อยละ 18.3 และคิดว่าบทลงโทษนั้นเบาเกินไปควรเพิ่มโทษ จำนวน 22 คน คิดเป็นร้อยละ 22 และอีกจำนวน 9 คน หรือร้อยละ 2.2 ที่คิดว่าบทลงโทษนั้นเหมาะสมดีทุกข้อแต่ควรเพิ่มโทษเข้าไปอีก และเกษตรกรส่วนใหญ่ไม่เคยถูกปรับหรือถูกลงโทษจำนวน 327 คน คิดเป็นร้อยละ 90.8 และที่เคยถูกปรับหรือลงโทษนั้นมีจำนวน 33 คน คิดเป็นร้อยละ 9.2

4.3 ข้อมูลความร่วมมือของเกษตรกรในกิจกรรมของกลุ่ม

การวิเคราะห์ข้อมูลความร่วมมือของเกษตรกรในกิจกรรมของกลุ่ม ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจากกลุ่มผู้ใช้น้ำโครงการชลประทานแม่วัง-ก๊วลม นั้น จำแนกตาม ความรู้สึกลงในการเข้าร่วมกิจกรรม การแสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วมกิจกรรม ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรมนั้น จำนวนครั้งที่เข้าร่วมกิจกรรม เป็นต้น

ตารางที่ 6 ข้อมูลด้านความร่วมมือของเกษตรกรในกิจกรรมของกลุ่ม ในการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากโครงการชลประทานแม่วัง-ก๊วลม

รายการ	เกษตรกรในพื้นที่ชลประทาน (N=360)	
	จำนวน	ร้อยละ
1.ความรู้สึกลงในการเข้าร่วมกิจกรรม		
- ร่วมเพราะเกรงว่าจะถูกลงโทษ	93	25.8
- ร่วมเพราะเกรงจะถูกเพื่อนบ้านติเตียน	113	31.4
- ร่วมเพราะความเต็มใจถือเป็นหน้าที่	152	42.2
- อื่นๆ	2	0.6
2.การแสดงความคิดเห็นในการเข้าร่วมกิจกรรม		
- นั่งฟังอย่างเดียวไม่แสดงความคิดเห็น	157	43.7
- ร่วมแสดงความคิดเห็นเต็มที่	199	55.3
- อื่นๆ	3	1.0
3.ความรับผิดชอบในการทำกิจกรรมกลุ่ม		
- ไม่สนใจต่องานที่ได้รับ	6	1.7
- ทำบ้างในบางอย่าง	111	30.8
- ตั้งใจทำอย่างเต็มที่	243	67.5
4.การเข้าร่วมกิจกรรมกลุ่ม		
- ไม่เคยเข้าร่วม	44	12.2
- เข้าร่วมเป็นบางครั้ง	89	24.7
- เข้าร่วมทุกครั้ง	227	63.1

ตารางที่ 6 สำหรับความร่วมมือของเกษตรกรในกิจกรรมของกลุ่มผู้ใช้น้ำจากโครงการชลประทานแม่วัง-ก๊วลม นั้น เกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้สึกลงในการเข้าร่วมกิจกรรม คือ 152 คน หรือร้อยละ 42.2 มีความรู้สึกลงในการเข้าร่วมด้วยความเต็มใจเพราะถือว่าเป็นหน้าที่ของตัวเองเพราะเกษตรกรเองมีความตระหนักในภาระหน้าที่ของตน เพราะทุกคนต้องการให้ที่ทำกินของตนเองมีผลผลิตมากขึ้นกว่าเดิม มีเพียง 93 คน หรือร้อยละ 25.8 ที่เข้าร่วมเพราะเกรงจะถูกปรับหรือถูกลงโทษ และเข้าร่วมเพราะเกรงจะถูกเพื่อนบ้านติเตียน มีจำนวน 113 คน คิดเป็นร้อยละ 31.4 และมีเพียง 2 คน หรือร้อยละ 0.6 ที่เข้าร่วมในกิจกรรมเพราะต้องการให้ที่ดินทำกินของตนได้รับผลประโยชน์ และในการเข้าร่วมในกิจกรรมของกลุ่มนั้นในเรื่องของการแสดงความคิดเห็นต่าง ๆ นั้น พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ร่วมแสดงความคิดเห็นอย่างเต็มที่ จำนวน 199 คน คิดเป็นร้อยละ 55.3

เกษตรกรนั่งฟังอย่างเดียวโดยไม่แสดงความคิดเห็นมีจำนวน 157 คน คิดเป็นร้อยละ 43.7 และมีเพียง 3 คน หรือร้อยละ 1.0 ที่ไม่สนใจในกิจกรรมนั้น

สำหรับความรับผิดชอบของเกษตรกรในการทำกิจกรรมของกลุ่ม พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีความรู้สึก ตั้งใจทำงานอย่างเต็มที่ จำนวน 243 คน คิดเป็นร้อยละ 67.5 มีเพียง 6 คน หรือร้อยละ 1.7 ที่ไม่สนใจต่องานที่ได้รับมอบ และมีจำนวน 11 คน ที่ทำบ้างในบางอย่างหรือร้อยละ 3.0

และในประเด็นจำนวนครั้งที่เกษตรกรเข้าร่วมในกิจกรรมต่างๆของกลุ่ม พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่เข้าร่วมในกิจกรรมทุกครั้ง จำนวน 227 คน คิดเป็นร้อยละ 63.1 มีเพียง 44 คน หรือร้อยละ 12.2 ที่ไม่เข้าร่วมในกิจกรรมกลุ่ม และมีเกษตรกรบางรายที่เข้าร่วมในกิจกรรมกลุ่มเป็นบางครั้งมีจำนวนถึง 89 คน คิดเป็นร้อยละ 24.7

4.4 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของข้อขัดแย้งและแนวทางการแก้ไขต่างๆ

การวิเคราะห์ข้อมูลความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับสาเหตุของข้อขัดแย้งของเกษตรกรในการใช้น้ำ และหาแนวทางในการแก้ปัญหาขัดแย้ง จำนวนได้เป็น สาเหตุของขัดแย้ง จำนวนครั้งในการมีข้อขัดแย้ง ผู้ระงับข้อขัดแย้ง วิธีป้องกันข้อขัดแย้ง ระบบชลประทานในปัจจุบัน การจัดรอบเวรการส่งน้ำและข้อคิดเห็นเกี่ยวกับการส่งน้ำ และการจัดตั้งกลุ่ม

ตารางที่ 7 ข้อมูลความคิดเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของข้อขัดแย้งและแนวทางการแก้ไขปัญหาการใช้น้ำของเกษตรกร ในการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากโครงการชลประทานแม่วัง-กักวม

รายการ	เกษตรกรในพื้นที่ชลประทาน (N=360)	
	จำนวน	ร้อยละ
1.ในรอบปีมีการขัดแย้งในการใช้น้ำ		
- ไม่เคยมีการขัดแย้งกัน	121	33.6
- มีการขัดแย้งในการใช้น้ำบางครั้ง	197	54.7
- มีการขัดแย้งทุกครั้งที่ใช้ น้ำ	42	11.7
2.สาเหตุในการขัดแย้งในการใช้น้ำ		
- ระบบชลประทานไม่ดี น้ำไม่เพียงพอ	131	36.4
- การจัดรอบเวรของกลุ่ม	49	13.6
- เกษตรกรบางรายไม่ได้เข้าร่วมกลุ่ม	180	50.0

ตารางที่ 7(ต่อ)

รายการ	เกษตรกรในพื้นที่ชลประทาน (N=360)	
	จำนวน	ร้อยละ
3.ผู้ที่เป็นผู้ระงับข้อขัดแย้งในการใช้น้ำ		
- ควรมอบเป็นหน้าที่ของกรมการกลุ่ม	131	36.4
- ควรมอบเป็นหน้าที่ของทางราชการ	49	13.6
- ทั้งราชการและกรมการกลุ่มร่วมกัน	180	50.0
4.วิธีป้องกันมิให้เกิดข้อขัดแย้ง		
- ควรให้สมาชิกและกรมการประสานงานกันในการใช้น้ำ	246	68.4
- ควรปฏิบัติตามกฎหมายที่ราชการ	47	13.1
- ควรใช้ทั้งกฎหมายและคณะกรรมการกลุ่มประสานงานกัน	67	18.6
5.ระบบชลประทานของโครงการในปัจจุบัน		
- ไม่มีความคิดเห็น	38	10.6
- ไม่มีประสิทธิภาพ ใช้งานไม่ดีพอ	71	19.7
- มีประสิทธิภาพดีแล้ว	133	36.9
- ควรมีการปรับปรุงระบบ	118	32.8
6.ลักษณะการจัดรอบเวรการส่งน้ำของโครงการ		
- ควรมีการเพิ่มรอบเวรเพิ่มปริมาณน้ำ	272	
- รอบเวรในปัจจุบันดีแล้ว	80	19.7
- อื่นๆ	8	2.2
7.ความคิดเห็นในการจัดรอบเวรส่งน้ำ		
- ควรให้โครงการกำหนดให้	25	7.0
- ควรให้ทางกลุ่มประสานงานกับทางโครงการ	331	91.9
- อื่นๆ	4	1.1
8.ความคิดเห็นเกี่ยวกับการจัดตั้งกลุ่มผู้ใช้น้ำ		
- ทำให้มีความสะดวกในการใช้น้ำ	179	49.8
- ทำให้ผลิตผลและรายได้เพิ่ม	123	34.1

ตารางที่ 7(ต่อ)

รายการ	เกษตรกรในพื้นที่ชลประทาน (N=360)	
	จำนวน	ร้อยละ
- ความเป็นอยู่ดีขึ้นกว่าเดิม	38	10.6
- ลูกๆได้รับการศึกษาดีขึ้น	20	5.5

ตารางที่ 7 ความคิดเห็นของเกษตรกรเกี่ยวกับสาเหตุของข้อขัดแย้งต่างๆในการใช้น้ำแนวทางการแก้ปัญหาต่างๆ พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าสาเหตุที่ทำให้เกิดข้อขัดแย้งในการใช้น้ำคือการที่เกษตรกรบางรายไม่ได้เข้าร่วมกลุ่มผู้ใช้น้ำ จำนวน 180 คน คิดเป็นร้อยละ 50.0 จากกรณีที่เกษตรกรไม่เข้าร่วมกลุ่มทำให้เกษตรกรไม่ได้รับทราบถึงรอบเวรการส่งน้ำ ไม่ทราบปฏิทินการเพาะปลูก ไม่ทราบถึงกฎข้อบังคับต่างๆของกลุ่ม ทำให้เกิดปัญหาในการแย่งชิงน้ำอยู่เสมอ และส่งผลกระทบต่อเกษตรกรที่อยู่เขตปลายคลองส่งน้ำอยู่เสมอ นอกจากนั้นเกษตรกรที่เห็นว่าสาเหตุมาจากระบบการชลประทานไม่ดี ทำให้ปริมาณน้ำไม่เพียงพอกับความต้องการ มีจำนวน 131 คน หรือร้อยละ 36.4 ซึ่งระบบชลประทานของโครงการฯในปัจจุบัน คลองส่งน้ำบางสายยังคงเป็นคลองดินทำให้มีวัชพืชกีดขวางทางไหลของน้ำ อีกทั้งระบบส่งน้ำประเภทคูส่งน้ำยังไม่ได้มีการปรับปรุง ทำให้ประสิทธิภาพในการส่งน้ำของโครงการต่ำ ไม่เพียงพอกับความต้องการของเกษตรกร และอีกจำนวน 49คนหรือร้อยละ 13.6 คิดว่าสาเหตุมาจากการจัดรอบเวรของกลุ่ม และในการใช้น้ำของเกษตรกรในรอบปีที่ผ่านมามีการขัดแย้งบ้างในบางครั้ง จำนวน197 คน คิดเป็นร้อยละ54.7 มีการขัดแย้งกันทุกครั้งที่มีการใช้น้ำ จำนวน 42คนหรือร้อยละ 11.7 และไม่มีการขัดแย้งในการใช้น้ำ มีจำนวน 121 คน คิดเป็นร้อยละ 33.6

สำหรับการที่เมื่อเกิดปัญหาข้อขัดแย้งในการใช้น้ำ เกษตรกรส่วนใหญ่คิดว่าควรให้ทางราชการและคณะกรรมการกลุ่มร่วมกันดำเนินการระงับข้อพิพาท จำนวน 180 คน หรือร้อยละ 50.0 ที่คิดว่าควรเป็นหน้าที่ของคณะกรรมการ จำนวน 131 คน หรือร้อยละ 36.4 และเป็นหน้าที่ของทางหน่วยงานราชการมาแก้ไข จำนวน 49 คน หรือร้อยละ13.6

การเสนอแนวทางการป้องกันไม่ให้เกิดข้อขัดแย้ง พบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่มีความคิดเห็นว่าควรให้ทางคณะกรรมการกลุ่มและสมาชิกร่วมกันประสานงานการใช้น้ำอย่างยุติธรรม จำนวน 246 คน คิดเป็นร้อยละ 68.4 และใช้มาตรการทางกฎหมายที่ราชการกำหนด จำนวน 47 คน หรือคิดเป็นร้อยละ 13.1 นอกนั้นเห็นควรว่าควรใช้ทั้งมาตรการทางกฎหมายและการประสานงานของคณะกรรมการกลุ่ม จำนวน 67 คน คิดเป็นร้อยละ 18.6

สำหรับความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบชลประทานของโครงการในปัจจุบัน เกษตรกรส่วนใหญ่เห็นว่าระบบชลประทานมีประสิทธิภาพดี จำนวน 133 คน คิดเป็นร้อยละ 36.9 และที่เห็นว่าไม่มี

ประสิทธิภาพใช้การไม่ดีพอ มีจำนวน 71 คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 เห็นว่าควรมีการปรับปรุงระบบชลประทาน จำนวน 118 คน คิดเป็นร้อยละ 32.8 และไม่แสดงความคิดเห็น 38 คน คิดเป็นร้อยละ 10.6 ซึ่งประเด็นความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบชลประทานของโครงการในประเด็นที่ต้องการให้มีการปรับปรุง ส่วนใหญ่ต้องการให้ปรับปรุงท่อส่งน้ำเข้านาของเกษตรกร ทั้งนี้เพราะเกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการเครื่องสูบน้ำมาสูบน้ำเข้าคูคลองเอง และยังพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการให้มีการเพิ่มรอบเวรการส่งน้ำเพื่อเพิ่มปริมาณน้ำมีจำนวนถึง 272 คน คิดเป็นร้อยละ 78.1 และเห็นว่ารอบเวรดีแล้ว 80คน คิดเป็นร้อยละ 19.7 และมีความคิดเห็นที่ว่าควรรักษาแหล่งน้ำเพิ่มเติม 8 คน คิดเป็นร้อยละ 2.2 อีกทั้งยังพบว่าเกษตรกรส่วนใหญ่ต้องการให้ทางคณะกรรมการติดต่อประสานงานกับทางโครงการฯในการจัดรอบเวรในการส่งน้ำ จำนวน 331 คน คิดเป็นร้อยละ 91.9 ทั้งนี้เกษตรกรคิดว่าถ้าหากมีการประสานงานกับทางโครงการ จะทำให้ทราบถึงรอบเวรการส่งน้ำที่ทางโครงการกำหนด และทางกลุ่มสามารถวางแผนการเพาะปลูก และวางแผนการใช้น้ำโดยใช้น้ำได้อย่างทั่วถึงและจะทำให้ไม่เกิดปัญหาการแย่งชิงน้ำภายในกลุ่ม และจำนวน 25คน หรือร้อยละ6.9 ที่คิดว่าควรให้ทางโครงการเป็นผู้กำหนดรอบเวรการส่งน้ำ และที่ไม่เห็นด้วยทั้ง 2กรณีคือต้องการกำหนดรอบเวรการใช้น้ำเอง มีจำนวน 4 คน คิดเป็นร้อยละ1.1

4.5 การวิเคราะห์ความแตกต่างระดับการศึกษาและขนาดที่ดินถือครองมีผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มฯ ด้วยChi-Square

4.5.1. การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจำแนกตามระดับการศึกษา

ตารางที่ 8 จำนวนร้อยละของการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำต่อระดับการศึกษา

การบริหารจัดการ	ไม่ได้ เคยเรียน จบชั้น จบชั้น จบชั้น จบชั้น อื่นๆ รวม ไคสแควร์								
	เรียน	ไม่จบป.4	ป.4	ป.5-6	ม.1-3	ม.4-6			
สูง	14 (8.0)	11 (6.3)	115 (66.7)	16 (9.2)	14 (8.0)	3 (1.7)	0 (48.3)	174 (51.7)	0.00102*
ต่ำ	5 (2.7)	32 (17.2)	119 (64.0)	21 (11.3)	4 (2.2)	3 (1.6)	2 (1.1)	186 (51.7)	
รวม	19 (5.3)	43 (11.9)	235 (65.3)	37 (10.3)	18 (5.0)	6 (1.7)	2 (0.6)	360 (100.0)	

*P<0.05

จากตารางที่ 8 ค่าไคว์สแควร์ มีค่าเท่ากับ 0.00102 สามารถตีความได้ว่าระดับการศึกษาที่ต่างกันมีผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากโครงการชลประทานแม่วัง-ก๊วลม

4.5.2 การบริหารจัดการทรัพยากรน้ำจำแนกขนาดที่ดินถือครอง

ตารางที่ 9 แสดงค่าความสัมพัทธ์ (Chi-square) ระหว่างขนาดที่ดินถือครองกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของเกษตรกร

การบริหารจัดการ	ไม่มี	ต่ำกว่า 3ไร่	3-5 ไร่	6-10ไร่	มากกว่า 10ไร่	รวม	ไคสแควร์
สูง	1 (0.6)	58 (33.3)	61 (35.1)	35 (20.1)	16 (9.2)	174 (48.3)	0.00024*
ต่ำ	0 (0.0)	36 (19.4)	53 (28.5)	70 (37.6)	27 (14.5)	186 (51.7)	
รวม	1 (0.3)	94 (26.1)	114 (31.7)	105 (29.2)	43 (11.9)	360 (100.0)	

*P<0.05

จากตารางที่ 9 ค่าไคสแควร์มีค่าเท่ากับ 0.00024 มีค่าน้อยกว่า 0.05 ดังนั้นจะปฏิเสธสมมุติฐานที่ว่า ขนาดที่ดินถือครอง ไม่มีผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำ ดังนั้นจึงสามารถระบุได้ว่าจำนวนขนาดที่ดินที่ถือครองที่แตกต่างกัน มีผลต่อการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจาก โครงการชลประทานแม่วัง-ก๊วลม

4.6 การทดสอบสมมุติฐาน

ในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยได้ตั้งสมมุติฐานในการวิจัยครั้งนี้ ปัจจัยที่เป็นเหตุ(ตัวแปรอิสระ) คือปัจจัยทางด้านสังคมและปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ ซึ่งสามารถแบ่งได้ดังนี้

ปัจจัยทางด้านเศรษฐกิจ

1. รายได้ของครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่ม
2. ขนาดที่ดินถือครองมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่ม
3. ชนิดของพืชที่ปลูกตามฤดูกาลมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่ม

4. ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่ม

ปัจจัยทางด้านสังคม

1. อายุของเกษตรกรมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่ม
2. ระดับการศึกษาที่มีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่ม
3. ขนาด/จำนวนสมาชิกในครัวเรือนมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่ม
4. การได้รับข้อมูลข่าวสารมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่ม
5. ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มมีความสัมพันธ์กับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่ม

4.6.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางเศรษฐกิจกับการบริหารจัดการ

ทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากโครงการชลประทานแม่วัง-กวิลุม ด้วยสหสัมพันธ์ (Correlation)

ตารางที่ 10 ค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยทางเศรษฐกิจกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำตามความคิดเห็นของเกษตรกรในพื้นที่ชลประทานโครงการชลประทานแม่วัง-กวิลุม เมื่อพิจารณาจาก Correlation matrix

ค่าความสัมพันธ์	รายได้	ขนาดที่ดิน ถือครอง	ประโยชน์ ที่ได้รับ	ชนิดของพืช ตามฤดูกาล	การบริหาร
รายได้	1.0000	0.5442	0.2957	0.0080	0.3588**
ขนาดที่ดินถือครอง		1.0000	0.5810	-0.0477	0.1976**
ประโยชน์ที่ได้รับ			1.0000	-0.0845	0.1882**
ชนิดของพืชที่ปลูกตามฤดู				1.0000	0.0753
การบริหารจัดการฯ					1.0000

* $P < 0.05$, ** $P < 0.01$

ตารางที่ 10 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางเศรษฐกิจกับการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากโครงการชลประทานแม่วัง-กวิลุมจาก Correlation matrix ซึ่งปรากฏผลตามสมมุติฐานได้ดังนี้

1. ปัจจัยทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำดังต่อไปนี้

-รายได้ครัวเรือน มีความสัมพันธ์กับการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่า $r=0.3588$ เป็นไปตามสมมุติฐาน

-ขนาดที่ดินถือครองมีความสัมพันธ์กับการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่า $r=0.1976$ เป็นไปตามสมมุติฐาน

-การได้รับประโยชน์จากการใช้น้ำของเกษตรกรในการเพิ่มผลผลิตและรายได้ การมีความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น มีความสัมพันธ์กับการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่า $r=0.1882$ เป็นไปตามสมมุติฐาน

4.6.2. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ของปัจจัยทางสังคมกับการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากโครงการชลประทานแม่วัง-ก๊วลม ด้วยสหสัมพันธ์ (Correlation)

ตารางที่ 11 ค่าความสัมพันธ์ของปัจจัยทางสังคมกับการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำตามความคิดเห็นของเกษตรกรในพื้นที่ชลประทาน โครงการชลประทานแม่วัง-ก๊วลม เมื่อพิจารณาจาก Correlation matrix

ค่าความสัมพันธ์	อายุ	ระดับการศึกษา	จำนวนสมาชิก	ความถี่การรับข่าวสาร	การเข้าร่วมกิจกรรม	การบริหารจัดการ
อายุ	1.0000	-0.3367	0.1218	0.1422	0.1408	0.0910
ระดับการศึกษา		1.0000	0.0327	-0.0739	-0.0006	0.0276
จำนวนสมาชิก			1.0000	-0.0752	0.0806	0.0089
ความถี่การรับข่าวสาร				1.0000	0.4548	0.4336
การเข้าร่วมกิจกรรม					1.0000	0.6056
การบริหารจัดการ						1.0000

ตารางที่ 11 ค่าความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยทางสังคมกับการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากโครงการชลประทานแม่วัง-ก๊วลมจาก Correlation matrix ซึ่งปรากฏผลตามสมมุติฐานได้ดังนี้

2. ปัจจัยทางเศรษฐกิจมีความสัมพันธ์ในทางบวกกับการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำเช่น

-การได้รับข้อมูลข่าวสารด้านการส่งน้ำ และข้อมูลด้านการเกษตรมีความสัมพันธ์กับการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่า $r = 0.4336$ เป็นไปตามสมมุติฐาน

- ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่มมีความสัมพันธ์ทางบวกกับการบริหารจัดการจัดการทรัพยากรน้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 โดยมีค่า $r=0.6056$ เป็นไปตามสมมุติฐาน

4.7 การวิเคราะห์ความสำคัญและความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการจัดการทรัพยากรน้ำด้วยพหุคูณถอย(Multiple Regression)ด้วยวิธี Stepwise

จากการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้ค่าสถิติ Multiple Regression ด้วยวิธี Stepwise ที่ระดับนัยสำคัญ 0.05 สามารถสรุปได้ดังนี้

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกร คือ

- ขนาดที่ดินที่ถือครอง
- ชนิดของพืชที่ปลูกตามฤดูกาลจากการทำการเกษตรประเภทหลัก
- การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร
- ความขัดแย้งกันหรือข้อพิพาทเกี่ยวกับการใช้น้ำในกลุ่ม
- ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรมของกลุ่ม
- การได้รับประโยชน์ในการเพิ่มผลผลิตและรายได้

ปัจจัยที่ไม่มีผลต่อการบริหารจัดการจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกร คือ

- รายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน
- ชนิดของพืชที่ปลูกจากการทำการเกษตรประเภทรอง
- อายุของหัวหน้าครัวเรือน
- ระดับการศึกษาของหัวหน้าครัวเรือน
- ขนาด/จำนวนสมาชิกในครัวเรือน

ตารางที่ 12 ผลการวิเคราะห์ความสำคัญและความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารจัดการจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจาก โครงการชลประทานแม่วัง-กักวม ด้วย Multiple Regression

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหาร	Coefficient	SE.B	Beta	T	Sig.T.
ขนาดที่ดินถือครอง (Land)	0.540889	0.149121	0.137106	0.627	0.0003*
ชนิดของพืชที่ปลูกตามฤดู (Crop)	2.591850	0.618697	0.154853	4.189	0.0000*
การรับรู้ข่าวสาร(Inform)	0.789503	0.215214	0.154875	3.668	0.000

ตารางที่ 12(ต่อ)

ปัจจัยที่มีผลต่อการบริหาร	Coefficient	SE.B	Beta	T	SigT
ความถี่เข้าร่วมกิจกรรม (Active)	2.066557	0.299871	0.362352	6.891	0.0000*
ความขัดแย้งหรือพิพาท (Argue)	-0.584578	0.152491	0.176269	4.391	0.0183*
การได้รับประโยชน์ (Benefit)	1.716377	0.258107	0.300443	6.650	0.0000*
ค่าคงที่(Constant)	13.271765	1.231803		10.774	0.0000

Multiple R = 0.73426

$R^2 = 0.53914$

Adjust $R^2 = 0.52864$

$R = 0.75693$

*P < 0.05

ตารางที่ 12 เป็นการวิเคราะห์หาความสำคัญและความสัมพันธ์ของปัจจัยที่มีผลต่อการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากโครงการชลประทานแม่วัง-ก้วลม สามารถเขียนเป็นสมการได้ดังนี้

$$\text{Manage} = 13.271765 + 0.540889\text{Land} + 2.591850\text{Crop} + 0.789503\text{Inform} + 2.066557\text{Active} - 0.584578\text{Argure} + 1.716377\text{Benefit}$$

ตัวแปร Manage ได้มาจากการนำตัวแปรทุกตัวจากแบบสอบถามตอนที่ 2 (ความร่วมมือของเกษตรกรในการบริหารการจัดการ) ตอนที่ 3 (ความร่วมมือของเกษตรกรที่มีต่อกิจกรรมกลุ่มๆ) และตอนที่ 4 (ความเห็นเกี่ยวกับสาเหตุของข้อขัดแย้งและการระงับข้อขัดแย้ง) มารวมกัน จะได้ค่าใหม่ในตัวแปร Manage หลังจากนั้นหาค่าเฉลี่ย (Mean) ซึ่งได้ค่าเท่ากับ 36.425 และแบ่งระดับคะแนนได้ดังนี้

ให้ 1 แทนค่าคะแนนที่ต่ำกว่า 36.425 หมายถึง มีการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำในระดับที่ต่ำ

ให้ 2 แทนค่าคะแนนที่สูงกว่าหรือเท่ากับ 36.425 หมายถึง มีการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำในระดับที่สูง

แล้วจึงนำตัวแปร Manage ไปวิเคราะห์ตามสมมุติฐานด้วย Chi-Square, Correlation และ Multiple Regression

จากสมการ ตัวแปรอิสระทุกตัวที่อยู่ในสมการจะเป็นตัวแปรที่มีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม (Manage) ในทางบวก ยกเว้นตัวแปร Argue ซึ่งแปรผกผันกับ Manage

และจากค่า Multiple $R^2 = 0.73426$ หมายถึง ตัวแปรอิสระที่อยู่ในสมการจะมีความสัมพันธ์กับตัวแปรตาม Manage ค่อนข้างสูง(0.7346)

$R^2 = 0.53914$ หมายถึง ตัวแปรอิสระทั้งหมดมีอิทธิพลต่อตัวแปรตามสูงถึง 53.914%

Manage หมายถึง การบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่ม

Crop หมายถึง ชนิดของพืชที่ปลูก

Inform หมายถึง การได้รับข้อมูลข่าวสาร

Active หมายถึง ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม

Argue หมายถึง ข้อขัดแย้ง

Benefit หมายถึง ประโยชน์ที่เกษตรกรได้รับ

เมื่อพิจารณาจากค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน (Beta) พบว่า ความถี่ในการเข้าร่วมกิจกรรม และการได้รับผลประโยชน์ในการเพิ่มผลผลิตและรายได้ เป็นปัจจัยที่สำคัญต่อการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำ "มากที่สุด" และ"มาก" คือมีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน(Beta) สูงสุด และรองลงมาคือ เท่ากับ 0.362 และ0.300 ตามลำดับ นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์กับการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มฯ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ($P < 0.05$)

ในขณะที่ความขัดแย้งหรือข้อพิพาทเกี่ยวกับการใช้น้ำของกลุ่ม การรับรู้ข้อมูลข่าวสาร ชนิดของพืชที่ปลูกตามฤดูกาลในการทำเกษตรประเภทหลัก และขนาดที่ดินถือครอง มีค่าสัมประสิทธิ์ถดถอยมาตรฐาน(Beta) เท่ากับ 0.176,0.155,0.155และ0.137 ตามลำดับ จึงมีความสำคัญต่อการบริหารการจัดการทรัพยากรน้ำของกลุ่มเกษตรกรผู้ใช้น้ำจากโครงการชลประทานแม่วัง-ก๊วลม รองลงมาตามลำดับ